kelle sarnalist maa-ilmas tännini weel kuskil innimese silm ei olnud näinud. Seda uhked merewäge nähes, tuli arwata, et need sõariistadega täidetud laewad ei mitte üksnes Weneriiki, waid kõik ilma-maid saaks ärrawõitma, ehk puruks ja pihuks tegema. Mõned laewamehed uskusid uhkel meelel, et kui laewad meie kaldale jõuawad, siis on wõit kohe kääs! Ja räägitakse ühest laewade ülempäälikust, kes kiites olli lubanud — ehk kül minno kõrwad seda ei kuulnud: — keskhommiko eineks Kroonstadti wõtta ja lõunesööma wõtmiseks Peterburri minna!

Inglis surma- ja tule-ähwartajatega täidetud laewu liikus Mustal ja Soome merel kui sipelga peret, ja arwatakse, et wähämalt wiistuhat suurtüki nende laewade põues merepinnal ujus, seal hulgas paljo raudtorusi, mis üle penikoorma kauguselle rohkem neljaleisikasi kuulisi jõudsid kihutada. Peale nimetud merel ujuwaid laewu seisid weel neljas Inglis sadamas sadakuuskümmendüks sõalaewa, kuustuhatkahekssa saea suurtükidega, osalt juba walmis, osalt walmissaamisse ligi. Aga ei oltud weel nendega rahul, waid lasti 39 uut laewa lisaks ehitada, nõnda et kui mingi kogemata äparduse Mustal ja Soome merel kõik uhke merewägi, wiimse mehe ja roiga tükis otsa oleks saanud, ehk merepõhja waunud, lühikese aea pärast, uus weel tugewam merewägi kohe asemel oleks olnud, kellel kakssada laewa ja kahekse tuhat suurtüki käsutawaks olid. — Siin peame weel meeletuletama, et üks suur osa Prantsuse merewäge



Inglase wääga seltsis meie Weneriigi wastas sõdimas oli.“

Kui paljo rahakulu selle laewade hulga ehitamine ja täielik wäljawalmistamine tarwitanud, seda ei jõua mina ülesarwata, aga niipaljo tohin tõtelikult tunnistada, et miljoni hõberublasi siin mite enam tosinate ja sadande kaupa ei tohi lugeda, waid miljoni tuhanded selle asja tarbeks ärakulusid. Miljoni nimi näitab lugedes pisuke, ja mida sagedamast meie niisugust nime sõnal keele peale tõstame, seda pisemaks waub wiimaks suure numri tähändus. Sellepärrast arwan mõnele lugejalle tuluks, kui miljoni natuke pikemalt ärraseletan. Üks miljon ei ole enam ega wähäm kui tuhat kord tuhat. Noh, mõtleb mõnni mees: se ei lähä ka weel liale. Palun sind, sõber! wõtta korra pisukeseks waewaks ja loe mude üks miljon erneiwi ehk wiljaterasi salwest wälja, mis läbi sa kõige selgemat otsust saaksid. Jõtu salwe sõrwa peale ja haka üks, kaks, kolm, neli — ja ika nõnda edasi lugema kunni sada, aega mööda üks tuhat täis saab. Targemad mehed on arwanud, et üks kiire lugeja 137 ühe miinuti sees wäljaloeb, mina olen asja ise mõne korra katsunud, aga ei jõudnud enam kui sadakakskümmend miinutis lugeda. Peaksid sina minust kiirem lugemisel olema ja sadakolmkümmend seitse miinutis lugema, siis tahan sulle tõtelikult kulutada, kui paljo aega miljoni wäljalugemine ärakululab. Tahad sa aeawiitmata ühtepuhko iwi lugeda, siis peaksid sa wiis pääwa ja wiis ööd



Maa-rahwa Kasuline Kalender 1857, lk. 34